

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
Харківське історико-філологічне товариство

*Випуск присвячений пам'яті
харківських мовознавців
професора Лідії Андріївни Лисиченко
професора Ольги Георгіївни Муромцевої*

Український СВІТ

у наукових парадигмах

Збірник наукових праць

Випуск 10/2023

УДК 811.161.2 + 39 (477)
ББК 81.411.1 + 63.5 (4УКР)

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №3281 від 18.09.2008.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Маленко О. О., д-р філол. наук, проф. (Харків) (головний редактор)
Борисов В. А., канд. філол. наук, доц. (заступник головного редактора) (Харків)
Богданова І. І., канд. філол. наук, доц. (Харків)
Голобородько К. Ю., д-р філол. наук, проф. (Харків)
Єрмоленко С. Я., д-р філол. наук, проф. (Київ)
Кравець Л. В., д-р філол. наук, проф. (Берегове)
Лисиченко Т. Ю., канд. філол. наук (Харків)
Нелюба А. М., д-р філол. наук, проф. (Харків)
Нестеренко Н. П., канд. філол. наук, доц. (Харків)
Новиков А. О., д-р філол. наук, проф. (Глухів)
Сюта Г. М., д-р філол. наук, пров. наук. співроб. (Київ)
Умрихіна Л. В., канд. філол. наук, доц. (Харків) (заступник головного редактора)

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Шевченко Л. І., чл.-кор. НАН України, д-р філол. наук, професор; Київський національний університет імені Тараса Шевченка.
Вакуленко С. В., канд. філол. наук, доцент; голова Харківського історико-філологічного товариства.

Ухвалили до друку:

Редакційна Рада Харківського історико-філологічного товариства
(*протокол № 1 від 27 лютого 2023 року*)

вчена рада українського мовно-літературного факультету
імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка Харківського національного педагогічного
університету імені Г. С. Сковороди
(*протокол № 6 від 1 березня 2023 року*)

У 41 **Український світ у наукових парадигмах:** Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Вип. 10. — Харків: ХНПУ; ХІФТ, 2023.— 212 с.

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
вул. Валентинівська, 2, м. Харків, Україна, 61168

ISBN 978-966-1630-61-0

© Автори матеріалів, 2023
© Макет Т. Лисиченко, 2023
© Обкладинка У. Мельникова, 2023

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнських наукових читань,
присвячених 85-ій річниці
від дня народження
доктора філологічних наук, професора**

ОЛЬГИ ГЕОРГІЇВНИ МУРОМЦЕВОЇ

16 лютого 2023 року

**Інститут української мови НАН України
Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди**

**Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна**

Харківське історико-філологічне товариство

Харків — 2023

6. Курилович Е. Дери́вация лексическая и дери́вация синтаксическая. *Очерки по лингвистике: сб. ст.* Москва : Издательство иностранной литературы, 1962. С. 45–55.
7. Мельник І. Транспозиційна грамати́ка українського дієслова. Луцьк : Надстир'я, 2015. 476 с.
8. Сеше А. Очерк логической структуры предложения. Москва, 2003. 236 с.
9. Теньер Л. Основы структурного синтаксиса. Москва : Прогресс, 1988. 656 с.
10. Dokulil M. Tvoření slov v češtině 1. Teorie odvozování slov. Praha : Československé akademie věd, 1962. 263 s.
11. Frei H. La grammaire des Fautes: Introduction à la linguistique fonctionnelle. Paris : P. Geuthner, 1929. 317 pp.
12. Karcevskij S. Système du verbe russe: Essai de linguistique synchronique. Prague, 1927. 196 s.

Віра Калініченко

кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри
іноземних мов професійного спрямування
Донецький національний університет імені Василя Стуса (м. Вінниця)
kalinichenko.v@donnu.edu.ua

ТЕОРІЯ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ Л. А. ЛИСИЧЕНКО У ФОКУСІ ЛІНГВІСТИКИ БРЕХНІ

Професор Л.А. Лисиченко розробила ґрунтовну теорію мовної картини світу і лексичного значення як її репрезентанта, що у світлі сучасної лінгвістики може бути доповнена й розширена, про що пише й сама дослідниця: «Слово, як відомо, є однією з найважливіших мовних одиниць, у якій фіксуються в загальному вигляді наслідки пізнавальної діяльності людини. Питання про місце слова у мові, про його функції, значення, семантичну структуру має тривалу історію, воно по-різному розв'язувалося залежно від рівня розвитку мовознавства і суміжних із ним наук, від світоглядної позиції дослідника. Незважаючи на багатоманітність підходів до вивчення слова, воно на всіх етапах розвитку мовознавства, в усіх його напрямках вважалося одним з основних мовних елементів» [Лисиченко 2006, с. 5].

Сучасна поліфункційна лінгвістика збагатилася такими новими мовознавчими напрямками, як лінгвопрагматика, лінгвоконфліктологія, лінгвістична жанрологія, теолінгвістика, лінгвогендерологія, лінгвоемоціологія, лінгвістика креативу, комп'ютерна лінгвістика та ін. [Див.: Заніздра Н., Заніздра В. 2008; Маленко, Борисов 2021; Мельничук 1991 та ін.]. Серед них виокремлюється і *лінгвістика брехні* [Див.: Космеда 2022], методологічні засади якої розробили в другій половині ХХ ст. німецький філософ Х. Вайнрайх [Вайнрайх 1987, с. 44–87] і американський лінгвіст Д. Болінджер [Болінджер 1987, с. 23–43].

Очевидно, концептуальну й мовну картину світу доцільно вивчати у фокусі проблематики лінгвістики брехні, зокрема йдеться про такі ключові проблеми цього наукового напрямку, як омовлення бінарної опозиції *правда — неправда (брехня)* та її відображення в МКС з урахуванням модифікацій на зразок *правий (правдивий) — лівий (неправдивий), білий (правдивий) — чорний (неправдивий)* та ін., що в різних лінгвокультурах має своєрідний вияв. Інколи лінгвістику брехні номінують *лінгвістикою фейку*, що сфокусована на вивченні специфіки моделювання неправдивих смислів, тобто лексичних і паремійних формул омовлення брехні, що в сучасному мас-медійному дискурсі особливо актуально: простежуємо з'яву нових слів і значень, розширення МКС і семантики слова, формулювання неправдивих дефініцій та ін.

Предметом лінгвістики брехні може бути й етимологія: відомі випадки псевдоваріантів інтерпретації походження слів, актуалізацію так званої народної етимології, спрощене тлумачення внутрішньої форми слова та ін. Інколи в тлумачних словниках натрапляємо на псевдотлумачення значень слів і словосполучень, подання умовних номінацій, обмовок чи недомовок і под. Звернімо увагу й на формування термінології різних галузей знань, в основі якої компоненти *псевдо-* і *квазі-*, що активно фіксується словниками. Зазначене, як видається, дає право стверджувати про існування *псевдо* (чи *квазі*) мовної картини світу — картини світу, що вербалізує неправдиву дійсність, тобто картини світу, що фіксує вербалізацію неправди.

Л. А. Лисиченко зауважує, що значення слова — це таке мовне явище, «у якому відбивається вся складність мови як суспільного явища взагалі і слова як одиниці мовної системи. Із такого розуміння виникає і вивчення лексичного значення як багатокомпонентного явища» [Лисиченко 2006, с. 15], що має складну, до цього часу, як видається, до кінця не пізнану структуру. Серед типів лексичного значення Л. А. Лисиченко, услід за іншими вченими, указує на існування *об'єктивного* й *суб'єктивного* лексичного значення [Лисиченко 2006, с. 24]. Очевидно, суб'єктивне значення може бути неправдивим, таким, що не відповідає дійсності, неістинним, з актуалізацією викривленої інформації, неправдивої оцінки, фіксації псевдоемоцій тощо.

Лінгвістика неправди фіксує і особливості омовлення віртуальної реальності, вимислу, фантазії, оскільки паралельно до реального світу існує світ ірреальний, який також омовлюється. Подібна *класифікація неправдивих суб'єктивних значень* та неправдивої (брехливої) картини світу очікує на належне вивчення, вироблення відповідної класифікації значень за опозиційним параметром вияву *правда* чи *неправда*, хоч ці поняття є відносними. Крім того, як видається, компонент неправди може входити в структуру лексичного значення з урахуванням його базових компонентів: неправдиве денотативне значення (*спеціальна воєнна операція* замість *війна* — заміна реалій дійсності), неправдиве сигніфікативне значення (*від'ємний наступ* замість *відступ*), неправдиве прагматичне значення (*z-священник, окупація* — *z-зомбі*) з урахуванням усіх його модифікацій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Болинджер Д. Истина — проблема лингвистическая. *Язык и моделирование социального взаимодействия*. Москва, 1987. С. 23–43.
2. Вайнрайх Х. Лингвистика лжи. *Язык и моделирование социального взаимодействия*. Москва : Прогресс, 1987. С. 44–87.
3. Заніздра Н. О., Заніздра В. В. Напрями сучасного мовознавства. *Вісник КДПУ імені Михайла Остроградського*. Вип. 2, 2008 (49), ч. 1. С. 21–24.
4. Космеда Т. Моделирование псевдоинформации в научном лингвистическом дискурсе: активные манипулемы. *Perswazja językowa w różnych dyskursach [Речевое воздействие в разных дискурсах]*, кол. монограф. Т. 7, под редакцией Александры Климкевич, Изд. Гданьского университета, Гданьск, 2022. С. 155–175.
5. Лисиченко Л. А. Лексико-семантическая система української мови. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2006. 150 с.
6. Маленко О., Борисов В. Українське мовознавство як науковий дискурс: історія, теорія, практика. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. 164 с.
7. Мельничук О. С. Методологічні пошуки в нових підходах до висвітлення мови. *Мовознавство*. 1991. № 2. С. 3–11.

Олена Карпенко

кандидат філологічних наук, доцент
доцент кафедри зарубіжної літератури та слов'янських мов імені професора Михайла Гетманця
Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди,
доцент відділення російської мови і літератури
Ардаханський університет (Ардахан, Туреччина)
karpenko_elena@ukr.net

Емре Кирли

кандидат філологічних наук,
завідувач відділення російської мови і літератури
Ардаханський університет (Ардахан, Туреччина)
emrekirli@ardahan.edu.tr

КОЛОРАТИВ 'KIZIL' ('ЧЕРВОНИЙ') У МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ ТУРКІВ

Останнім часом науковці зосередили свою увагу на вивченні картини світу, зокрема логічної, концептуальної, мовної тощо. Мовознавці аналізують національні й індивідуальні картини світу, досліджують поетичні. Поширилися й «дослідження етноспецифічних мовних і концептуальних картин світу як результату розумової діяльності членів етнічної групи, що є носіями конкретної мови» [Тімкова 2015, с. 144]. Доводиться тісний зв'язок мовної картини світу (далі МКС) з національною ментальністю [Лисиченко 2009; Красовська 2009 та ін.].

ЗМІСТ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ НАУКОВИХ ЧИТАНЬ, ПРИСВЯЧЕНИХ 85-Й РІЧНИЦІ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ДОКТОРА ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА ОЛЬГИ ГЕОРГІЇВНИ МУРОМЦЕВОЇ 3

Анатолій Нелюба ДІЄПРИКМЕТНИК: ЧАСТИНА МОВИ? ОСОБЛИВА ФОРМА? ЧИ ЩОСЬ ІНШЕ? (ІНВЕНТАРИЗАЦІЙНО-КОДИФІКАЦІЙНИЙ ЕТЮД)	4
Лілія Петрова Озель ХУДОЖНІЙ ДИСКУРС У ВИМІРІ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗМУ: ЛІНГВОСТИЛІСТИКА ЕМОЦІЙНО-ПОЧУТТЄВОГО Й РАЦІОНАЛЬНО-ЛОГІЧНОГО (РЕЦЕПЦІЯ НАУКОВОГО ДОРОБКУ ДОКТОРА ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА ОЛЬГИ МУРОМЦЕВОЇ ДО 85-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)	11
Марія Брус РОЗВИТОК КАТЕГОРІЇ ФЕМІНІТИВНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЛЕКСИЧНИХ ПРОЦЕСІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ	22
Дар'я Задорожня УКРАЇНСЬКИЙ ОНІМНИЙ СЛОВОВІР І-Ї ПОЛОВИНИ ХХ СТ.: ЗНАЧЕННЯ Й ПОСТАТІ	25
Руслана Коца НЕОЗНАЧЕНІ ЗАЙМЕННИКИ З ПРЕПОЗИТИВНИМИ ФОРМАНТАМИ <i>ВАРЕ</i> І <i>ЛЕДА</i> В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ	30
Руслан Сердега ПРОБЛЕМА ТЛУМАЧЕННЯ ЮКСТАПОЗИТИВ У «СЛОВНИКУ УСНОЇ НАРОДНОЇ СЛОВЕСНОСТІ»	36
Ірина Скразловська ОСОБОВІ ІМЕНА ЯК ДЖЕРЕЛО ДОСЛІДЖЕННЯ МОВНИХ І КУЛЬТУРНИХ КОНТАКТІВ (НА МАТЕРІАЛІ ТУРЕЦЬКИХ АНТРОПОНІМІВ)	40
Оксана Ципердюк, Ярина Ошитко МІКРОТОПОНІМИ СЕЛА ЧАГРІВ РОГАТИНСЬКОГО РАЙОНУ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ: СЛОВОВІРНИЙ АСПЕКТ	43
Людмила Чурсіна УКРАЇНІЗМИ НА ШПАЛЬТАХ ФРАНЦУЗЬКОЇ ГАЗЕТНОЇ ПЕРІОДИКИ	48

Оксана Дільна

СТИЛІСТИЧНІ ФУНКЦІЇ ЗАЙМЕННИКОВИХ ДЕМІНУТИВІВ
У ПРОЗОВИХ ТВОРАХ АГАТАНГЕЛА КРИМСЬКОГО 54

Наталія Варич

МОВНО-ОСВІТНІЙ РІВЕНЬ
КОНКУРЕНТНОСПРОМОЖНОСТІ ДЕРЖАВИ:
ІДЕЇ, ЗАКОНОМІРНОСТІ, ПЕРСПЕКТИВИ
В НАУКОВОМУ СВІЧАДІ ОЛЬГИ МУРОМЦЕВОЇ 59

**МАТЕРІАЛИ XX МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ,
ПРИСВЯЧЕНОЇ ПАМ'ЯТІ Й З НАГОДИ 95-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ
НАРОДЖЕННЯ ДОКТОРА ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК,
ПРОФЕСОРА Л. А. ЛИСИЧЕНКО 63**

Флорій Бацевич

МОДУСНО-МОДАЛЬНІ АСПЕКТИ
ДИНАМІКИ ДИСКУРСУ НАРАТИВНОЇ ІСТОРІЇ 64

Віта Бондаренко

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ ГУСТАТИВНИХ ВРАЖЕНЬ
У ВІДЕООГЛЯДАХ АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ YOUTUBE БЛОГЕРІВ 68

Яна Василенко

ПОНЯТТЯ *БАТЬКІВЩИНА*, *ПАТРІОТИЗМ*
У МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ: СЕМАНТИЧНІ КОНОТАЦІЇ 72

Леся Гапон

ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАЛЕКТОЛОГІЇ
В ЛІНГВІСТИЧНІЙ СПАДЩИНІ Л. А. ЛИСИЧЕНКО 77

Ольга Гнатишева

АКСІОЛОГІЙНІ ЗАСОБИ ОПИСУ ВНУТРІШНЬОГО СВІТУ
ЛІРИЧНОГО ГЕРОЯ —УЧАСНИКА БОЙОВИХ ДІЙ
(НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ В'ЯЧЕСЛАВА ДАНИЛЮКА) 79

Жанна Гончарова

МОРФОЛОГІЧНА АТРАКЦІЯ В ІДІОСТИЛЯХ
МАРЛЕНИ РАХЛІНОЇ ТА БОРИСА ЧИЧИБАБІНА 83

Костянтин Голобородько

ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ЛІНГВОКОНЦЕПТОЛОГІЇ
В ПРАЦЯХ Л.А. ЛИСИЧЕНКО Й УКРАЇНСЬКИХ МОВОЗНАВЦІВ
(ЗАГАЛЬНИЙ КОМЕНТАР) 86

Тетяна Гуцуляк

ОБРАЗНІ ДЕРИВАТИ ЯК ДЖЕРЕЛО РОЗВИТКУ
ДІЕСЛІВНОЇ СИНОНІМІКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ 89

Інна Давидченко

ФРАЗЕОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПРАЦЯХ
ЛІДІЇ ЛИСИЧЕНКО ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ 92

Юлія Даниленко

ФРАЗЕОЛОГІЗМИ З КОМПОНЕНТОМ *ВЕСЬ*
І КОМПОНЕНТАМИ-СОМАТИЗМАМИ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ 95

Катерина Дюкар

У «НЕВИЧЕРПНИХ ГЛИБИНАХ МОВИ»:
ЗІ СПОСТЕРЕЖЕНЬ НАД МОВО- І СЛОВОТВОРЧІСТЮ
ОКСАНИ ПАХЛЬОВСЬКОЇ 98

Анатолій Загнітко

ТЕОРІЯ ТРАНСПОЗИЦІЇ: МІЖКАТЕГОРІЙНІ
ТА ВНУТРІШНЬОКАТЕГОРІЙНІ ІНДИКАТОРИ 102

Віра Калініченко

ТЕОРІЯ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ Л. А. ЛИСИЧЕНКО
У ФОКУСІ *ЛІНГВІСТИКИ БРЕХНІ* 106

Олена Карпенко, Емре Кирли

КОЛОРАТИВ 'KIZIL' ('ЧЕРВОНИЙ')
У МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ ТУРКІВ 108

Оксана Ковтун

ІДЕЇ Л. А. ЛИСИЧЕНКО
У СВІТЛІ ТЕОРІЇ ЛІНГВОАКСІОЛОГІЇ 112

Жанна Колоїз

КВАНТИТАТИВНІ ФРАГМЕНТИ
ПАРЕМІЙНОЇ КАРТИНИ СВІТУ 115

Тетяна Космеда

Л. А. ЛИСИЧЕНКО — БЛИСКУЧИЙ МЕМУАРИСТ 119

Юрій Кохан

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ ІДЕОЛОГІЧНИХ НАРАТИВІВ
В УКРАЇНСЬКІЙ РАДЯНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ ДЛЯ ДІТЕЙ
(НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ВСЕВОЛОДА НЕСТАЙКА
«ТОРЕАДОРИ З ВАСЮКІВКИ») 122

Лариса Кравець

ПРОБЛЕМА МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ
В ПРАЦЯХ Л. ЛИСИЧЕНКО 125

Ігор Каминін

РОЗВИТОК ТИПОЛОГІЧНОЇ СТРУКТУРИ
ЗАПОЗИЧЕНИХ СЛІВ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ 129

Алла Лучик

КОНЦЕПЦІЯ ПОБУДОВИ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ
В ПРАЦЯХ Л. А. ЛИСИЧЕНКО ЯК НАУКОВЕ ПІДҐРУНТЯ
ДЛЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ЛІНГВОКОГНІТИВНИХ СТУДІЙ 132

Олена Маленко «МОВНА ПОВЕДІНКА» СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ: ЕЛІТАРНІСТЬ VS МАСОВІСТЬ	135
Наталія Міняйло МАРИНІСТИЧНА МЕТАФОРА КОХАННЯ В УКРАЇНСЬКОМОВНОМУ ПРОЗОВОМУ ДИСКУРСІ	139
Роман Міняйло «МАЙСТЕР КОРАБЛЯ» ЮРІЯ ЯНОВСЬКОГО: ЧУТТЄВЕ ЖИВОПИСАННЯ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКОГО ЛЕКСИКОЮ МОРЕПЛАВСТВА	142
Олена Олексенко ЗМІНИ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ СЬОГОДЕННЯ: ДЕФОРМАЦІЯ ЧИ РОЗВИТОК?	146
Віталія Папіш МЕТОДОЛОГІЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПСИХОТИПУ ТА ТЕМПЕРАМЕНТУ ПИСЬМЕННИКА В КОНЦЕПЦІЇ Л. А. ЛИСИЧЕНКО	149
Єлизавета Пересада ЛЕКСИКАЛІЗАЦІЯ, СЕМАНТИКАЛІЗАЦІЯ І ПРАГМАТИКАЛІЗАЦІЯ ЛАТИНСЬКИХ ЛІТЕР В УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКОМУ МОВНОМУ ПРОСТОРІ В ПЕРІОД РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	151
Тетяна Петрова ЗАРОДЖЕННЯ ТЕРМІНОГРАФІЧНОЇ КРИТИКИ В УКРАЇНІ	154
Олена Половинко РЕАЛІЗАЦІЯ ФУНКЦІОНАЛЬНО-СИНТАКСИЧНО ОБМЕЖЕНИХ ЗНАЧЕНЬ У ПОРІВНЯЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЯХ З ОРУДНИМ ПРИІМЕННИМ	158
Анатолій Поповський УКРАЇНСЬКІ ПРИЗВИЩА З КОМПОНЕНТОМ <i>СІВ</i> -	161
Ярослава Сазонова ДИНАМІКА МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ СУБ'ЄКТІВ-РЕЦИПІЄНТІВ СТРАХУ В ТЕКСТАХ ЖАХІВ	166
Олена Семенов МОВНА МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕДАГОГА-НАСТАВНИЦІ ЛІДІЇ ЛИСИЧЕНКО	169
Дмитро Сизонов КОМУНІКАТИВНІ ПАРАМЕТРИ НЕОФРАЗЕОЛОГІЇ КРІЗЬ ПРИЗМУ ІДЕЙ Л. ЛИСИЧЕНКО	172
Ярослав Скидан МОВНА КАРТИНА СВІТУ СТЕПАНА САПЕЛЯКА	175

Олена Скоробогатова ГРАМАТИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ПРЕЦЕДЕНТНОСТІ ПОЕТИЧНИХ АФОРИЗМІВ	178
Катерина Сопіна ДОМІНАНТИ УКРАЇНСЬКОЇ КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ КАРТИНИ СВІТУ ТА ЇХ ВІДОБРАЖЕННЯ В ТЕКСТАХ- ЗАКЛИКАХ ПЕРІОДУ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ	180
Микола Степаненко СТРУКТУРА І ЗМІСТ МОВНОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ КАРТИН СВІТУ: ФІЛОСОФСЬКО-ЛІНГВІСТИЧНА КОНЦЕПЦІЯ Л. А. ЛИСИЧЕНКО	183
Юлія Суховець МІЖСТИЛЬОВІ СИНОНІМІЧНІ ВІДНОШЕННЯ МІЖ ПРИСЛІВНИКОВИМИ ЕКВІВАЛЕНТАМИ СЛОВА	186
Оксана Халіман ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІЮВАННЯ ЗАЙМЕННИКА Я В ПОЕТИЧНОМУ МОВЛЕННІ ЯК МАРКЕР ВИЗНАЧЕННЯ АВТОРСЬКОГО ПСИХОТИПУ(НА МАТЕРІАЛІ ПОЕЗІЇ СВІТЛАНИ АНТОНІШИН)	192
Олександр Шуленок ЛІНГВОКУЛЬТУРНА СПЕЦИФІКА ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ІЗ КОМПОНЕНТОМ <i>ГУСИ</i> В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ	196
Тетяна Яковлева ДИНАМІКА В МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ УКРАЇНЦІВ: ФУНКЦІЮВАННЯ СУЧАСНИХ ВИГУКІВ ЯК ЗАСОБІВ ВИРАЖЕННЯ ОЦІНКИ	198
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗБІРНИК	203

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

УКРАЇНСЬКИЙ СВІТ У НАУКОВИХ ПАРАДИГМАХ
Випуск 10

Збірник наукових праць
Харківського національного педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди

Коректура авторська
Загальне редагування *Маленко Олена*
Відповідальна за випуск *Маленко Олена*
Макет, дизайн *Лисиченко Тетяна*

Підписано до друку 10.03.2023. Формат 70x100/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура «STIX Two Text».
Ум. друк. арк. 12,3. Наклад 100 прим. Зам. № 12-20

Друк: Видавництво МОНОГРАФ
ФОП Іванченко І. С.
пр. Тракторобудівників, 89-а/62, м. Харків, 61135
телефон: +38 (050/093) 40-243-50
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №4388 від 15.08.2012.

www.monograf.com.ua